

Externe bijdrage

De rol van de bestuurlijke aanpak in de strijd tegen mensenhandel

Kevin Libioul, coördinator CIEAR Namen³⁶⁸
Annemie De Boye, coördinatrice ARIEC Limburg³⁶⁹

Wat zijn ARIEC's/CIEAR's?

De verschillende bestaande ARIEC's (Arrondissementale Informatie- en Expertisecentra) en CIEAR's (*Centres d'Information et d'Expertise d'Arrondissement*) zijn voortgekomen uit de ARIEC/PAALCO³⁷⁰-proefprojecten.

A.C.M. Spapens, M. Peters en D. Van Daele hebben in 2015 in het boek *Administrative measures to prevent and tackle crime*³⁷¹ de volgende definitie gegeven van de bestuurlijke aanpak: "een bestuurlijke aanpak van zware en georganiseerde criminaliteit bestaat uit het voorkomen van het faciliteren van illegale activiteiten, door criminelen het gebruik van de legale bestuurlijke infrastructuur te ontzeggen, alsmede het opzetten van gecoördineerde interventies (*'working apart together'*) om zware en georganiseerde criminaliteit en problemen op het vlak van openbare orde te verstoren en te onderdrukken".

In het kader van deze geïntegreerde strijd tegen de alsmaar complexere en georganiseerde criminaliteit heeft de federale politie in 2018 Europese financiering ontvangen om projecten van bestuurlijke handhaving op te starten. Er werden drie initiatieven gelanceerd in de provincies Antwerpen, Limburg en Namen.

Hoewel er verschillende formules werden uitgetest (aanwezigheid van het centrum binnen de federale politie, partnerschap met de provincie of met de gouverneur), zijn de ARIEC's/CIEAR's in de eerste plaats structuren die functioneren binnen een netwerk. Met andere woorden, ze functioneren dankzij interne partnerschappen (federale en lokale politie),

maar ook en vooral dankzij externe partners (parket, arbeidsauditoraat, federale overheidsdiensten³⁷², regionale³⁷³ of lokale³⁷⁴ inspectiediensten, ...).

De ARIEC's/CIEAR's zijn belast met een aantal belangrijke taken in het kader van de bestuurlijke handhaving. Ze spelen een sleutelrol bij het verzamelen van informatie en expertise, maar ook bij de coördinatie en de strategie. Daarnaast zorgen ze voor een efficiënt beheer van relevante informatie.

Wat informatie en expertise betreft, zijn de ARIEC's/CIEAR's verantwoordelijk voor het verzamelen en het analyseren van gegevens om inzicht te krijgen in criminele fenomenen, de betrokken personen en organisaties te identificeren en de nodige deskundigheid te leveren aan de bevoegde autoriteiten.

Op het vlak van de coördinatie en de strategie vervullen deze entiteiten een coördinerende rol tussen de verschillende actoren zoals de administratieve overheden, de federale politie, de lokale politie, het parket, de arbeidsauditeur, de inspectiediensten. Ze zorgen voor een gecoördineerde en efficiënte aanpak van de strijd tegen zware en georganiseerde criminaliteit door de samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen die actoren te bevorderen.

Tot slot zijn de ARIEC's/CIEAR's ook verantwoordelijk voor informatiebeheer. Zij zorgen voor het verzamelen, de veilige opslag en de passende verspreiding van informatie die relevant is voor onderzoeken en handavingsacties. Dat nauwkeurige informatiebeheer helpt de doeltreffendheid van de interventies te

368 <https://clear-namur.wixsite.com/clear>

369 <https://www.arielimburg.be>

370 *Pour une Approche Administrative de Lutte contre la Criminalité Organisée*, sindsdien omgedoopt tot CIEAR.

371 Peters, M., & Spapens, A. (2015). The administrative approach in England & Wales. In A. C. M. Spapens, M. Peters, & D. Van Daele (Eds.), *Administrative measures to prevent and tackle crime* (pp. 91-149), Eleven International Publishing.

372 Zoals bijvoorbeeld de FOD Financiën, de FOD Economie, Douane en Accijnzen, Dienst Vreemdelingenzaken, de RVA, de RSZ, ...

373 Zoals bijvoorbeeld de Vlaamse sociale inspectie (VSI), Wonen Vlaanderen, Omgeving Vlaanderen, ...

374 Zoals bijvoorbeeld de dienst Ruimtelijke Ordening of de Dienst Milieu (in het Vlaamse landsgedeelte vormen die samen de dienst "Omgeving"), het OCMW, ...

vergroten en zorgt ervoor dat de regels inzake vertrouwelijkheid en gegevensbescherming worden nageleefd.

Eind 2021 besliste de federale politie – na diverse audits waarbij de bestuurlijke aanpak gunstig beoordeeld werd – om de bestaande centra te behouden en er nieuwe op te richten in de andere arrondissementen. In juni 2023 werden normaal gesproken de coördinatoren van de arrondissementen die nog geen aanspreekpunt hebben voor de bestuurlijke handhaving aangeworven.

Het wetsontwerp bestuurlijke handhaving

Het wetsontwerp betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, de instelling van een gemeentelijk integriteitsonderzoek en houdende oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (DIOB)³⁷⁵, dat door de minister van Binnenlandse Zaken parallel aan de ontwikkeling van de ARIEC's/CIEAR's werd geïnitieerd, is bedoeld om lokale overheden de nodige instrumenten te geven om criminaliteit efficiënter te bestrijden. Het is ook bedoeld om de ARIEC's/CIEAR's wettelijk te verankeren en hun opdrachten duidelijk te omschrijven ten behoeve van de autoriteiten.

Een van de wijzigingen die met dat wetsontwerp worden doorgevoerd is de mogelijkheid voor bestuurlijke overheden om integriteitsonderzoeken uit te voeren. Deze onderzoeken zullen betrekking hebben op de uitbating of vestiging van publiek toegankelijke inrichtingen. Ze maken het mogelijk om een uitbatingsvergunning te weigeren, op te schorten of in te trekken en/of een problematische inrichting te sluiten.

De nieuwe Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (DIOB)³⁷⁶ zal verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van risicoanalyses binnen economische sectoren en activiteiten waarin er zich ondermijnende criminaliteit kan voordoen. Daarnaast zal zij verantwoordelijk zijn voor het beheer en de ontwikkeling van het Centraal Register van Integriteitsonderzoeken en zal ze, op verzoek van de betrokken lokale overheid, een advies uitbrengen als onderdeel van het integriteitsonderzoek.

Een ander doel van het wetsontwerp is om het uiterst complexe fenomeen van stromannen en -vrouwen te bestrijden. Neem het voorbeeld van de eigenares van een meedrinkbar die is veroordeeld voor mensenhandel. In principe zou zij geen vergunning meer kunnen krijgen voor het uitbaten van een horecagelegenheid.

Het is evenwel belangrijk om te erkennen dat uitbaters met slechte intenties dat verbod kunnen omzeilen door nieuwe bars te openen met behulp van personen in kwetsbare situaties die van hen afhankelijk zijn. Die personen fungeren als stromannen of -vrouwen en doen zich voor als de eigenaars van die etablissementen, terwijl ze in feite handelen namens de veroordeelde eigenaar.

Dat fenomeen is vooral zorgwekkend omdat het mensen die betrokken zijn bij illegale activiteiten in staat stelt om door te gaan met hun activiteiten door misbruik te maken van de kwetsbaarheid van anderen. Het versterkt de cyclus van uitbuiting en mensenhandel, aangezien deze personen in kwetsbare situaties vaak gedwongen worden om menonwaardige arbeidsomstandigheden voor lief te nemen en beroofd worden van hun grondrechten.

In het wetsontwerp worden daarom specifieke maatregelen voorgesteld om dat probleem te bestrijden. Het versterkt de controles en verificaties bij het verlenen van vergunningen en zorgt ervoor dat de echte eigenaars en exploitanten worden geïdentificeerd en niet alleen de stromannen of -vrouwen. Het wetsontwerp is bedoeld om de vicieuze cirkel van uitbuiting en mensenhandel te doorbreken. Op die manier kan het bijdragen tot een betere bescherming van de rechten en de waardigheid van iedereen, vooral van de meest kwetsbaren binnen onze samenleving.

Samenwerking met parket, arbeidsauditeur, overheden en partners

De samenwerking met het parket, de arbeidsauditeur, de overheden en partners neemt uiteenlopende vormen aan. Die kunnen wel per arrondissement verschillen. Hier volgen enkele voorbeelden:

³⁷⁵ Wetsontwerp DOC 55 3152/013 van 18 juli 2023 betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, de instelling van een gemeentelijk integriteitsonderzoek en houdende oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen. De tekst die door de Commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van de Kamer is goedgekeurd zou normaal in voege moeten treden tegen het einde van het jaar 2023.

³⁷⁶ De DIOB werkt in alle autonomie en staat onder het gemeenschappelijke gezag van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie.

- **Casusgericht:** in individuele cases wordt er *ad hoc* contact gelegd met de referentiemagistraat bestuurlijke aanpak. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren bij de opmaak van een bestuurlijk verslag (een document waarin met goedkeuring van het parket gerechtelijke informatie ter beschikking wordt gesteld van de burgemeester), of bij een vergunningsaanvraag (bijvoorbeeld in het kader van een gemeentelijk reglement op carwashes of seksuitbatingen).
- Tijdens arrondissementele overleggen onder voorzitterschap van de procureur des Konings: de deelname heeft tot doel om de bestuurlijke aanpak als methodologie te integreren bij concrete fenomenen of cases. Het kan bijvoorbeeld gaan om dossiers rond mensenhandel (in het kader van het COL-overleg), criminele motorbendes of lopende rechercheonderzoeken.
- De arrondissementele inspectiecellen (AIC's): deze worden voorgezeten door de arbeidsauditeur, en hebben tot doel om alle acties en onderzoeken die door de diensten van de sociale inspectie (soms in samenwerking met andere partners) zijn of worden uitgevoerd strategisch te coördineren. Er worden bijvoorbeeld zogenaamde "flex"- of "multidisciplinaire" acties besproken.
- Overlegmomenten met overheden: dat kan de vorm aannemen van interne politievergaderingen (in het bijzonder met politiezones of de gerechtelijke pijler), overlegplatformen zoals het provinciaal veiligheidsoverleg, burgemeestersoverleg onder voorzitterschap van de gouverneur, of bilaterale of andere vergaderingen met lokale, regionale of federale overheden. Na deze bijeenkomsten kunnen controleacties worden ondernomen.
- Met maatschappelijke en academische partners: het betrekken van deze partners vergroot het begrip van de problemen en helpt om effectieve strategieën te ontwikkelen. Door informatie, middelen en expertise te delen, kunnen de meest geschikte initiatieven worden uitgezocht om probleemsituaties te voorkomen en gericht actie te ondernemen. Door met verenigingen samen te werken, leren we van hun expertise en hun diepgaande kennis van de realiteit waarin de slachtoffers leven. Hun ervaring in het veld en hun relaties met de betrokken gemeenschappen geven ons een beter inzicht in de problemen en specifieke behoeften.

Deze verschillende vormen van samenwerking garanderen een doeltreffende coördinatie tussen de verschillende actoren, zodat de bestuurlijke aanpak op een gecoördineerde wijze uitvoering kan krijgen.

Best practices

Grensoverschrijdende casus in Linne: EURIEC-ARIEC Limburg³⁷⁷⁻³⁷⁸

In mei 2021 vond in Linne (Nederland) een controle plaats van de Nederlandse vreemdelingenpolitie, de Inspectie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de gemeente Maasgouw. Er werden ruim vijftig Roemeense arbeidsmigranten aangetroffen op een aspergeboerderij waar ze werkten en woonden in "erbarmelijke en gevaarlijke omstandigheden". Vooral de leefomstandigheden werden als mensonwaardig beschouwd: de woonvertrekken (met daarin om en bij de zeventig bedden en stapelbedden) oogden volgens de gemeente zwaar verouderd, vervuild, verwaarloosd en onveilig. De stapelbedden kwamen soms tegen het dak aan, er leek geen goede ventilatie te zijn, en voor sommige ramen zaten tralies. Er waren ook risico's op het vlak van de brandveiligheid, zoals kookplaten met gasflessen en gasbranders dicht bij de ruimtes waar telkens vier tot zes mensen sliepen, ontbrekende of gebarricadeerde vluchtroutes, slechte rookmelders en een gebrek aan blusmateriaal. Er zou ook sprake zijn geweest van geweld tegen de arbeidsmigranten.

De burgemeester eiste dat de arbeidsmigranten binnen de 24 uur het ongeschikte pand zouden verlaten. Daarop vertrokken de arbeiders, maar het was niet meteen duidelijk waar zij heen zouden gaan. Er bestond wel een vermoeden dat ze naar Dilsen-Stokkem of Oudsbergen in België getrokken waren, omdat de arbeidsmigranten tijdens gesprekken met de gemeente of met de sociale diensten aangaven dat hun partners in Dilsen-Stokkem gehuisvest werden en dat de leefsituatie ook daar niet optimaal zou zijn.

Via het EURIEC³⁷⁹ werd de informatie meteen doorgegeven aan het ARIEC Limburg en aan de Belgische inspectie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW). Ook tussen de inspectiediensten van de beide landen onderling werden signalen gedeeld.

377 *AD.nl*, Migranten "met noorderzon vertrokken" na vondst op Limburgse boerderij: "We weten niet waar ze zijn".

378 *De Limburger*, Fikse boete voor aspergeteler uit Linne die Roemeense arbeidsmigranten in erbarmelijke omstandigheden liet werken en wonen.

379 www.euriec.eu. Het doel van het EURIEC is om de bestuurlijke samenwerking tussen België, Duitsland en Nederland bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit te versterken. Dat doen ze door het opbouwen van netwerken en overlegplatformen, het sensibiliseren rond de bestuurlijke aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en door het bieden van ondersteuning in concrete gevallen. Voorts leveren zij voortdurend informatieproducten die de kennis vergroten over de mogelijkheden tot grensoverschrijdende informatie-uitwisseling.

TSW organiseerde daarop een controleactie in Dilsen-Stokkem, samen met de lokale politie. De Vlaamse Wooninspectie had er een maand eerder al een controle gedaan. Deze inspecties brachten geen bijkomende problemen aan het licht. De lokale politie merkte geen nieuwe arbeidsmigranten meer op. Ook in de dagaangiftes van de Belgische onderneming werd er een sterke afname van het aantal aangemelde personen vastgesteld. De burgemeester organiseerde vervolgens met haar eigen medewerker nog een bijkomend plaatsbezoek.

In het licht van de vermoedens rond Oudsbergen werd er door de lokale politie toezicht gehouden op een camping en een fruitbedrijf. Er kwamen geen verontrustende elementen uit de beeldvorming naar voren. Het bedrijf had een goede reputatie en de arbeiders sliepen in een gebouw dat volgens de politie ruimschoots voldeed aan de noden.

De verschillende controles in België brachten geen situaties aan het licht die vergelijkbaar waren met die in Nederland.

Er wordt wel verder onderzocht hoe – wanneer een dergelijke situatie zich nog eens voordoet – de flow van informatie naar de gemeente vlotter kan verlopen. In de casus-Linne gebeurde de informatiedeling via de lijnen inspectiedienst-inspectiedienst, EURIEC-inspectiedienst (open bronnen) en EURIEC-ARIEC-gemeente.

Best practice: reglement seksuitbatingen Genk

Via een nieuw reglement op seksuitbatingen, een betere begeleiding van sekswerkers op medisch en sociaal vlak en bijkomende ondersteuning van mogelijke slachtoffers van sekswerk wil de stad Genk de sector extra ondersteunen en uitwassen – zoals overlast en mensenhandel – aanpakken. Het reglement werd op 21 juni 2022 gestemd in de gemeenteraad.

“Seksuitbatingen zullen zich voortaan aan bepaalde voorwaarden moeten houden inzake de leef- en werkomstandigheden, de uitbating en de openbare gezondheid”, vertelt burgemeester Wim Dries. “De panden moeten zowel vanbinnen als vanbuiten volledig in orde zijn. We willen daarmee vooral sociale fraude en uitbuiting tegengaan en voor een menswaardig kader zorgen.”

Uitbaters die volledig in orde zijn kunnen via een aanvraag een exploitatievergunning verkrijgen. “Daar gaat een grondig administratief onderzoek aan vooraf, waarbij we onder meer de fiscaalrechtelijke situatie laten controleren en nagaan of de voorschriften rond de brandveiligheid, inrichting en hygiëne van het pand worden nageleefd”, aldus burgemeester Dries. “Deze aanpak stelt ons in staat om malafide uitbaters te traceren, alsook om overlast en criminaliteit te voorkomen.” De stad Genk maakte het reglement op in samenwerking met het ARIEC Limburg en het parket Limburg en liet zich inspireren door de stad Antwerpen, die al langer een sterk beleid voert rond sekswerk.

Belangrijk bij de nieuwe aanpak is de hulpverlening. Burgemeester Wim Dries: “Onze diensten hadden verkennende gesprekken met enkele expertiseorganisaties, om zo een netwerk te ontwikkelen. In de nabije toekomst willen we met hen een preventie- en hersteltraject op poten zetten. Enerzijds om sekswerkers beter te begeleiden op medisch en sociaal vlak, en anderzijds om mogelijke slachtoffers van bijvoorbeeld mensenhandel de nodige ondersteuning te bieden.”

De stad Genk hoopt met haar nieuwe beleid andere steden en gemeenten te inspireren. “Verschillende bestuurlijke controles, of ‘flex-acties’, de afgelopen jaren leerden ons dat deze sector kwetsbaar is en aandacht nodig heeft”, aldus burgemeester Wim Dries.³⁸⁰

Best practice: een duidelijk beeld krijgen van de prostitutiebranche in Namen

Geregeld worden we geconfronteerd met vragen over de omvang en de aard van een fenomeen, in het bijzonder als het gaat om prostitutie. Om deze vragen te beantwoorden en de situatie te verduidelijken, heeft het CIEAR van het arbeidsauditoraat de opdracht gekregen om een grondige analyse uit te voeren van de prostitutiesector in het arrondissement Namen.

Het doel van dat initiatief is om verder te gaan dan een louter repressieve aanpak. Het gaat er vooral om een realiteit te objectiveren die vaak gehuld is in stereotypen en hardnekkige vooroordelen. Door deze analyse hopen we vooringenomen ideeën te deconstrueren en een duidelijk en genuanceerd beeld van de situatie te krijgen.

De analyse zal antwoorden bieden op cruciale vragen, zoals die naar de ware omvang van het fenomeen in het arrondissement en de impact ervan op de samenleving. Ze stelt ons eveneens in staat om te bepalen of er

³⁸⁰ Bron: persbericht van de stad Genk, zoals ook hernomen op <https://www.tvl.be/nieuws/genk-bindt-de-strijd-aan-met-illegale-ontuchthuizen-en-misbruik-in-het-sekswerk-140131>.

problematische situaties of vormen van uitbuiting zijn en om gebieden te zien die bijzondere aandacht nodig hebben.

Om deze diepgaande analyse uit te voeren, werkt het CIEAR nauw samen met politiezones, lokale overheden, sociale actoren, gespecialiseerde verenigingen en andere betrokken partners. Deze partnerschapsbenadering stelt ons in staat om een completer en nauwkeuriger beeld te krijgen van de prostitutiesector, door gegevens en informatie uit verschillende bronnen met elkaar te kruisen.

De resultaten van deze analyse zijn van onschatbare waarde voor alle betrokken actoren. Ze bieden een relevantere en gerichtere input voor acties en interventies, waarbij de specifieke behoeften van de betrokkenen in kaart worden gebracht en de ondersteunings- en preventiemaatregelen overeenkomstig worden aangepast. Dankzij deze gezamenlijke aanpak kunnen de verschillende belanghebbenden efficiënter en meer gecoördineerd samenwerken, door gezamenlijke acties op te zetten die zijn afgestemd op de plaatselijke realiteit.

Best practice: reglement handcarwashes Genk en Sint-Truiden

Nadat er in februari 2021 een gecoördineerde controleactie (een zogenaamde "flex-actie") was gehouden bij veertien handcarwashes in vier gemeenten, werkten de betrokken lokale besturen samen met het ARIEC een gemeentelijk reglement uit dat handcarwashes verplicht om een uitbatingsvergunning te bekomen. De vergunning wordt afgeleverd na een grondig administratief onderzoek, dat de ondermijnende criminaliteit en economische uitbuiting beoogt te voorkomen, alsook mogelijke economisch oneerlijke voordelen uit te sluiten. Daarnaast laat het reglement toe om de handcarwashsector continu te monitoren. Dat reglement werd alvast ingevoerd in Genk en Sint-Truiden. In Genk heeft dit ertoe geleid dat de laatste van de vijf handcarwashes in de stad werd gesloten³⁸¹.

Het doel van het reglement is om te zorgen voor een gelijk speelveld en om illegale praktijken in de carwashsector tegen te gaan. Door exploitatievergunningen in te voeren en grondige onderzoeken uit te voeren, zorgen de lokale autoriteiten ervoor dat alleen carwashes die voldoen aan de wettelijke en reglementaire normen mogen werken.

In het verleden werden er in Genk regelmatig controles uitgevoerd omdat er in sommige zaken problemen waren met mensenhandel, rond het arbeidsrecht en omtrent de milieuwetgeving. Twee van de vijf handcarwashes werden zelfs strafrechtelijk veroordeeld voor mensenhandel.

Best practice: sluiting van een carwash die onderdak bood aan mensenhandelaren

Tijdens een eerdere inspectie van een carwash in de provincie Namen ontdekte het arbeidsauditoraat een illegale werknemer. Daarbij kwamen problemen aan het licht die zorgwekkender waren dan de meer "traditionele" fraude: een ontoereikend loon in verhouding tot de gewerkte uren evenals de erbarmelijke leefomstandigheden van deze persoon, die gedwongen werd om op de grond te leven onder een golfplaten afdak, zonder ramen of ventilatie, onder voortdurend cameratoezicht. Hoewel er strafrechtelijke maatregelen genomen werden, bleef de uitbating bestaan. Daardoor konden de zaakvoerders – en vervolgens de overnemers – een activiteit voortzetten die in veel opzichten verdacht was.

Dankzij een nieuwe inspectie, waarbij andere problemen aan het licht kwamen die weliswaar minder alarmerend maar toch zorgwekkend waren, kon de lokale overheid de beslissing nemen om de uitbating bestuurlijk te sluiten, op basis van het advies van het CIEAR. Deze gecoördineerde actie, gebaseerd op een hoogwaardige uitwisseling van informatie tussen de verschillende actoren, maakte een einde aan een dubieuze activiteit, zowel op economisch vlak, op ecologisch vlak als met betrekking tot het welzijn van de betrokken werknemers.

Deze situatie illustreert het belang van nauwe samenwerking tussen de verschillende overheden en betrokken actoren, en de noodzaak om relevante informatie efficiënt uit te wisselen. Dankzij deze samenwerking is het mogelijk om gezamenlijk actie te ondernemen en passende maatregelen te nemen om mensenhandel te bestrijden en waardige arbeidsomstandigheden en respect voor ieders rechten te garanderen.

³⁸¹ VRT NWS, [Laatste handcarwash in Genk blijft voorlopig gesloten, Raad van State fluit uitbater terug](#).

Conclusie

De voorbije jaren is er met de bestuurlijke aanpak van mensenhandel heel wat ervaring opgebouwd. Meerdere *best practices* werden ontwikkeld, en hier en daar werden deze ook al aan de rechtspraak getoetst. De resultaten zijn bemoedigend: via de administratieve weg slagen lokale besturen erin om minstens meer zicht – en vaak ook meer grip – te krijgen op de meest kwetsbare sectoren op hun grondgebied.

Maar de kous is daarmee niet af. Gemeenten die een reglement op bepaalde uitbatingen invoeren of concrete controles op het terrein uitvoeren vormen vooralsnog een kleine minderheid. Het is dan ook van belang om op lokaal niveau te (blijven) sensibiliseren en te (blijven) responsabiliseren. Het fenomeen mensenhandel blijft niet beperkt tot de grote steden. In elke Belgische gemeente is er een reëel risico op mensenhandel. Vanwege de complexe aard van dat fenomeen blijkt een gezamenlijke en multidisciplinaire aanpak aangewezen.